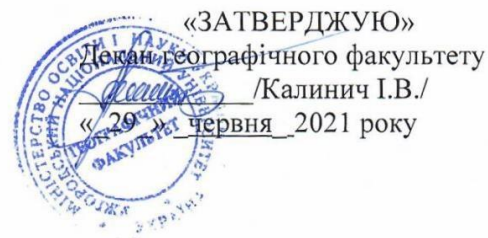

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВСТУП ДО ФАХУ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА
(ГЕОГРАФІЯ)»**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху за спеціальністю «Середня освіта (Географія)» для здобувачів вищої освіти галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** спеціальності **014 Середня освіта**, предметної спеціальності **014.07 Середня освіта (Географія)**, освітньо-професійної програми «**Географія**».

Укладач: **Микита Михайло Михайлович**, к. геогр. наук, доцент кафедри фізичної географії та раціонального природокористування;
Антонюк Оксана Сергіївна, старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 11 від «25» червня 2021 року

Завідувач кафедри Поп С.С.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 8 від «29» червня 2021 року

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.
(ПБ)

© Микита М.М., 2021 р.

© Антонюк О.С., 2021 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3,5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 105	1	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 52 самостійної роботи студента – 53	II	III
	Лекції:	
	36 год.	10 год.
	Практичні (семінарські):	
	16 год.	6 год.
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	53 год.	89 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху за спеціальністю «Середня освіта (Географія)» є сформувати систему знань про об'єкт і предмет вивчення сучасної географічної науки, її структуру й найважливіші наукові засади, основні етапи її розвитку; місце у формуванні наукової картини світу.

Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати знання про об'єкт і предмет вивчення сучасної географічної науки, її структуру й місце в формуванні наукової картини світу.
- ознайомитися з історією розвитку географії як науки, внеском у науку найбільш видатних вчених-географів, основними джерелами географічних знань;
- сформувати уявлення про найважливіші теоретичні й методологічні засади сучасної географії та ознайомити з основними формами самостійної науково-дослідницької роботи студентів з обраної спеціальності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 1);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя (ЗК 2);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 3);
- здатність працювати в команді (ЗК 4);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 5);
- здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК6);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 7);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 8);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 9);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 10);
- здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків (ФК 1);
- володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів (ФК 2);
- здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів (ФК 3);
- здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання) (ФК 4);
- здатність до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності (ФК 5);
- здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури. (ФК 6);
- здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (ФК 7).
- здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. (ПК-1);
- здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості

- геопросторової організації природи, населення і господарства України та свого регіону(ПК-6);
- здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю (ПК-7).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до фаху за спеціальністю «Середня освіта (Географія)» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми (ОП): ОПП підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.07 «Середня освіта. Географія»:

ОК 2.9 «Фізична географія материків та океанів і методика її навчання»;

ОК 2.10 «Фізична географія і природно-ресурсний потенціал України та методика її навчання»;

ОК 1.12 «Педагогіка з основами педмайстерності»;

ОК 2.17 «Методика викладання географії в закладах загальної середньої освіти»

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Географія», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

Програмні результати навчання	Шифр РН
Знає основні історичні етапи розвитку предметної області.	РН 1
Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти).	РН 3
Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.	РН 5
Уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.	РН 6
Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності	РН 7
Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.	РН 11
Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.	РН 12
Знає та розуміє основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної науки.	РН 13
Пояснює просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях	РН 14
Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій середній школі.	РН 22
Добирає міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіє методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство».	РН 23
Дотримується сам під час польових навчальних практик та формує	РН 24

відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю.	
---	--

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вступ до фаху за спеціальністю «Середня освіта (Географія)»».

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр РН
Студент повинен знати зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності;	РН 1, 3,5,6,7
Знати зміст та основні форми навчання у вищому педагогічному закладі освіти, види і форми перевірки й оцінки знань, умінь та навичок студентів.	РН 12,13,22
Уміти розкрити місце педагогічної практики у професійній підготовці, шляхи формування культури педагогічного спілкування;	РН 6,11,23
Вміти дати уявлення про раціональні форми і методи самостійної роботи з оволодіння спеціальністю, про роль самовиховання у формуванні основ педагогічної майстерності;	РН 22,23,24
Вміти орієнтуватись у системі освіти в Україні, принципах її побудови	РН 6,7,14,22
Сприяти формуванню особистості майбутнього педагога, розвитку його культури, ерудиції.	РН 11,22,23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- модульне опитування;
- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: практичні роботи, усне опитування, робота з картами, тестування, самостійна робота, підготовка презентацій за темами.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота									Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	CP	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	10		

T1, T2 ... – теми практичних робіт

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	CP	50	100
3	3	3	3	5	5	5	3	5	15		

T1, T2 ... – теми практичних робіт

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	30	4	20
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)				
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні				
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація	1	20	1	30
Реферат				
Есе				
...				
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	14	100	14	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульний контроль проводиться у формі аудиторної письмової контрольної роботи з тем змістовного модуля. На модульну контрольну роботу відводиться 50 балів. Входять три теоретичні питання по 10 балів за кожне, а також тестові завдання - 20 по одному балу. У сумі 50 балів за модульну контрольну роботу.

Критерії поточної модульної оцінки знань студентів

Письмова контрольна робота	Критерії оцінки
40-50	повністю розкрито сутність понять, дане його чітке визначення або проаналізовано і зроблено висновок з конкретного теоретичного положення. В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.
25-40	достатньо повно розкрито сутність питань та понять, обґрунтовано під час письмових відповідей, в основному розкрито зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
15-25	не в повному обсязі розкрито суть теоретичних питань, поверхнево володіння навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
5-15	студент частково володіє навчальним матеріалом, не взмозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0-5	студент не володіє навчальним матеріалом та не взмозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену - усної перевірки знань – відповідей на питання екзаменаційних білетів. На екзамен відводиться 30 балів, це відповіді на теоретичні запитання по 10 балів кожне. До екзамену допускаються студенти, що склали два модульних контролі. У разі набрання студентами 60 балів за два модульних контролі екзамен виставляється автоматично.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	Визначення знань студента
90 – 100	A	відмінно	зараховано	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вмів вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому
82-89	B	добре		Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому.
74-81	C			Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вмів самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
64-73	D			задовільно
60-63	E	Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вмів достатньо самостійно викласти зміст		

				більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОБ'ЄКТ І ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЇ. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ГЕОГРАФІЧНИХ НАУК.

Тема 1. Суть географічного мислення. Місце географії в системі наук. Місце географічної картини світу в загальнонауковій картині світу.

Тема 2. Структура системи географічних наук, їх зв'язок з іншими науками (природничими, суспільними тощо).

Тема 3. Основні етапи в історії розвитку географічної науки. Поняття про наукові школи в географії.

Тема 4. Географічні уявлення в первісних суспільствах. Географічні знання давніх культурних народів. Географія в античний час.

Тема 5. Географія середньовіччя й епохи Великих географічних відкриттів.

Тема 6. Західноєвропейські наукові географічні школи XVIII – XIX століть. Географічні школи в Росії (XIX – початок XX століття). Географічні школи в СРСР.

Тема 7. Зарубіжна географія XX – початку XXI століття.

Тема 8. Основні напрями географічних досліджень в Україні, наукові центри й наукові школи. Географічна освіта в сучасній Україні.

Тема 9. Сучасні напрями географічних досліджень.

Змістовий модуль 2. МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Тема 10. Методологія як процес отримання нового знання. Загальне уявлення про принципи, підходи, концепції, закони й теорії сучасної географії.

Тема 11. Основні концепції географічної науки, їх розвиток в наукових географічних школах.

Тема 12. Сучасні географічні теорії. Географічний детермінізм та регіоналізм.

Тема 13. Методи обробки географічної інформації. Загальнонаукові та конкретно наукові методи.

Тема 14. Фізико-географічні науки, їх зв'язок з іншими природничими науками.

Тема 15. Суспільно-географічні науки, їх зв'язок з іншими суспільними науками.

Тема 16. Комплексні географічні науки; інтегровані (міжгалузеві) напрями досліджень.

Тема 17. Прикладне значення географічних знань.

Тема 18. Основні проблеми географії, як науки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>денна</i>					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
<i>2 семестр</i>						
Змістовий модуль 1. ОБ'ЄКТ І ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЇ. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ГЕОГРАФІЧНИХ НАУК.						
Тема 1. Суть географічного мислення. Місце географії в системі наук. Місце географічної картини світу в загальнонауковій картині світу.	5	2			3	
Тема 2. Структура системи географічних наук, їх зв'язок з іншими науками (природничими, суспільними тощо).	7	2	2		3	
Тема 3. Основні етапи в історії розвитку географічної науки. Поняття про наукові школи в географії.	7	2	2		3	
Тема 4. Географічні уявлення в первісних суспільствах. Географічні знання давніх культурних народів. Географія в античний час.	5	2			3	
Тема 5. Географія середньовіччя й епохи Великих географічних відкриттів.	5	2			3	
Тема 6. Західноєвропейські наукові географічні школи XVIII – XIX століть. Географічні школи в Росії (XIX – початок XX століття). Географічні школи в СРСР.	7	2	2		3	
Тема 7. Зарубіжна географія XX – початку XXI століття.	7	2	2		3	
Тема 8. Основні напрями географічних досліджень в Україні, наукові центри й наукові школи. Географічна освіта в сучасній Україні.	5	2			3	
Тема 9. Сучасні напрями географічних досліджень.	4	2			2	
Модульна контрольна робота	1					
Разом за модуль 1	53	18	8		26	
Змістовий модуль 2. МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.						
Тема 10. Методологія як процес отримання нового знання. Загальне уявлення про принципи, підходи, концепції, закони й теорії сучасної географії.	5	2			3	

Тема 11. Основні концепції географічної науки, їх розвиток в наукових географічних школах.	7	2	2		3	
Тема 12. Сучасні географічні теорії. Географічний детермінізм та регіоналізм.	7	2	2		3	
Тема 13. Методи обробки географічної інформації. Загальнонаукові та конкретно наукові методи.	5	2			3	
Тема 14. Фізико-географічні науки, їх зв'язок з іншими природничими науками.	7	2	2		3	
Тема 15. Суспільно-географічні науки, їх зв'язок з іншими суспільними науками.	5	2			3	
Тема 16. Комплексні географічні науки; інтегровані (міжгалузеві) напрями досліджень.	5	2			3	
Тема 17. Прикладне значення географічних знань.	7	2	2		3	
Тема 18. Основні проблеми географії, як науки.	5	2			3	
Модульна контрольна робота	1					
Разом за модуль 2	52	18	8		27	
Разом за семестр	105	36	16		53	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: <i>заочна</i>					
	Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7
<i>3 семестр</i>						
Змістовий модуль 1. ОБ'ЄКТ І ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЇ. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ГЕОГРАФІЧНИХ НАУК.						
Тема 1. Суть географічного мислення. Місце географії в системі наук. Місце географічної картини світу в загальнонауковій картині світу.	5					5
Тема 2. Структура системи географічних наук, їх зв'язок з іншими науками (природничими, суспільними тощо).	7	2				5
Тема 3. Основні етапи в історії розвитку географічної науки. Поняття про наукові школи в географії.	9	2	2			5
Тема 4. Географічні уявлення в первісних суспільствах. Географічні знання давніх культурних народів. Географія в античний час.	5					5
Тема 5. Географія середньовіччя й епохи Великих географічних відкриттів.	5					5
Тема 6. Західноєвропейські наукові географічні школи XVIII – XIX століть. Географічні школи в	5					5

Росії (XIX – початок XX століття). Географічні школи в СРСР.						
Тема 7. Зарубіжна географія XX – початку XXI століття.	5					5
Тема 8. Основні напрями географічних досліджень в Україні, наукові центри й наукові школи. Географічна освіта в сучасній Україні.	5					5
Тема 9. Сучасні напрями географічних досліджень.	6					6
Разом за модуль 1	52	4	2			46
Змістовий модуль 2. МЕТОДОЛОГІЯ і МЕТОДИ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.						
Тема 10. Методологія як процес отримання нового знання. Загальне уявлення про принципи, підходи, концепції, закони й теорії сучасної географії.	5					5
Тема 11. Основні концепції географічної науки, їх розвиток в наукових географічних школах.	7	2				5
Тема 12. Сучасні географічні теорії. Географічний детермінізм та регіоналізм.	5	2	2			1
Тема 13. Методи обробки географічної інформації. Загальнонаукові та конкретно наукові методи.	9	2	2			5
Тема 14. Фізико-географічні науки, їх зв'язок з іншими природничими науками.	5					5
Тема 15. Суспільно-географічні науки, їх зв'язок з іншими суспільними науками.	5					5
Тема 16. Комплексні географічні науки; інтегровані (міжгалузеві) напрями досліджень.	6					6
Тема 17. Прикладне значення географічних знань.	6					6
Тема 18. Основні проблеми географії, як науки.	5					5
Разом за модуль 2	53	6	4			43
Разом за семестр	105	10	6			89

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Структура системи географічних наук, їх зв'язок з іншими	2

	науками (природничими, суспільними тощо). Географія в стародавньому світі.	
2	Основні етапи в історії розвитку географічної науки. Поняття про наукові школи в географії. Географія середньовіччя.	2
3	Західноєвропейські наукові географічні школи XVIII – XIX століть.	2
4	Географія нового часу. Сучасні напрямки географічних досліджень.	2
5	Основні концепції географічної науки.	2
6	Методологія і методи географічних досліджень. Сучасні географічні теорії.	2
7	Диференціація та інтеграція в географічній науці.	2
8	Прикладне значення географічних знань. Наукова анотація.	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Географічні знання давніх культурних народів (шумерів і вавілонян стародавніх єгиптян тощо).	7
2	Географія у Стародавній Греції	8
3	Географія в середньовіччі (в Європі й арабському світі).	8
4	Географія у Стародавньому Римі.	8
5	Німецька географічна школа.	7
6	Географічні школи в Російській імперії XIX - початку XX століття. Центри розвитку географічної науки в Україні.	8
7	Сучасні напрямки географічних досліджень.	7
	Разом	53

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: дидактичні матеріали, сайт електронного навчання, презентаційні матеріали, платформи Google Meet, Zoom.

Обладнання: навчальні настінні карти (фізичні, економічні, політичні) материків та окремих країн, атласи, контурні карти для практичних робіт, методичні матеріали з курсу.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вступ до фаху: географія і суспільство. Навч. посіб. / І.В. Гукалова, Д.С. Мальчикова. Стереотип. вид. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 268 с.
2. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.
3. Вступ до географії: Навчальний посібник / Л.М. Булава. – Полтава: ПДПУ імені В.Г.Короленка, 2010. – 32 с.
4. Жекулин В.С. Введение в географию. – Л.: ЛГУ, 1989. – 272 с..
5. Немець Л. М. Суспільна географія: сучасні виклики, реалії, перспективи / Л. М. Немець // Регіон 2018: стратегія оптимального розвитку. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 8 – 9 листопада 2018 р.). – Харків, 2018. – с. 37-42 10.
6. Немець Л.М. Сучасна суспільна географія: реалії, виклики, досвід змін у науці та освіті / Л. Немець, К. Сегіда, Є. Телебенєва, Л. Ключко // Суспільна географія: наукові традиції та сучасні виклики: матеріали Всеукраїнського наукового семінару, присвяченого 110-літтю від народження доктора географічних наук, професора О. Т. Ващенко (м. Львів, 13 грудня 2018 р.) / [відп. ред. проф. О. Шаблій]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – С. 65- 69.
7. Топчієв О. Г. Методологічні трансформації предметної області вітчизняної географії / О. Г. Топчієв // Українська географія: сучасні виклики : збірник наукових праць у 3-х томах. Т. 1. – К. : Прінт-Сервіс, 2016. – 235 с.
8. Шищенко П. Г. Чому географічна освіта має свою міжнародну Хатю / П. Г. Шищенко, Н. В. Мунич, О. Ю. Дмитрук // Сучасні проблеми розвитку географічної освіти і науки в Україні : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 26-28 листопада 2015 р.) / Київ, нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : ЦОП «Глобус», 2015. – С. 5-8

Допоміжна література

- 1) Исаченко А.Г. Теория и методология географической науки. – М.:Academia, 2004. – 400 с.
- 2) Жупанський Я.І. Історія географії в Україні. – Львів: ЛНУ, 1997.
- 3) Топчієв О.Г. Основи суспільної географії. - Одеса: Астропринт, 2001. - 540 с.
- 4) Гукалова І. В., Омельченко Н. В. Г Вступ до фаху. Методичні рекомендації для проведення практичних і семінарських занять для студентів спеціальностей 106 Географія, 103 Науки про Землю, 014.07 Середня освіта (Географія) денної та заочної форм навчання. [Текст] / І.В. Гукалова, Н.В. Омельченко. – Херсон: вид-во ПП. Вишемирський В.С., 2017. – 48 с.
- 5) Методичні рекомендації щодо написання курсових і дипломних робіт з циклу географічних дисциплін / Укладач Л.М.Булава. – Полтава: ПДПУ, 2002. – 28 с.
- 6) Міжнародна хартія географічної освіти//Географія та основи економіки в школі. – 2000. – № 2. – С. 3 - 12.
- 7) Шищенко П. Г. Концепція стандарту вищої базової географічної освіти: Монографія / П. Г. Шищенко, Я. Б. Олійник, О. Ю. Дмитрук. – Київ: Тандем, 2000. – 588 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Підручники для вивчення навчальної дисципліни:
<https://textbook.com.ua/geografiya/1473445580/s-115>
http://geografica.net.ua/publ/galuzi_geografiji/ekonomichna_geografiya_zarubizhnikh_krajin/centralna_evropa_transport_zovnishnoekonomichni_zv_39_jazki_rekreacija_ta_turizm/64-1-0-887
https://omolodim.at.ua/publ/bezuglij_v_v_kozinec_s_v_regionalna_ekonomichna_ta_socialna_geografiya_svituv_posibnik_kijiv_vidavnicij_centru_quot_akademija_quot_2003_688_s/1-1-0-132

<http://repository.vsau.org/getfile.php/2249.pdf>

2. Освітні портали:

<http://www.geograf.com.ua/countries>

<http://geoswit.ucoz.ru/>

<http://geosite.com.ua/index/0-66>